

Khutbah sa Biyernes

Petsa: 3 ng Safar 1448 AH (Hulyo 17, 2026)

Tema: "At Huwag Kayong Mag-aksaya"

Unang Bahagi Ng Sermon

Ang lahat ng papuri ay sa Allah, ang Panginoon ng mga sansinukob. Kanyang ipinag-utos ang katarungan, pinuri ang mga may katamtaman, ipinagbawal ang pag-aaksaya, kinundena ang mga mapagwaldas, at itinuring sila bilang mga kapatid ng mga diyablo (*shayatin*).

At ako ay sumasaksi na walang ibang diyos na karapat-dapat sambahin maliban sa Allah, na Siyang nag-iisa at walang katambal, na nagsabi sa Kanyang malinaw na Aklat:

{وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ}

"At huwag kayong mag-aksaya; katotohanang hindi Niya minamahal ang mga mapag-aksaya."

— [Surah Al-A'raf: 31]

At ako ay sumasaksi na ang ating Propeta Muhammad ay Kanyang lingkod at pinagkakatiwalaang Sugo, ang pinakamainam sa mga propeta at mensahero. Nawa'y ang kapayapaan at pagpapala ng Allah ay mapasa kanya, sa kanyang dalisay na pamilya, sa kanyang mga pinagpalang kasamahan, at sa lahat ng sumusunod sa kanila sa kabutihan hanggang sa Araw ng Paghuhukom.

At ngayon:

O mga lingkod ng Allah, ipinapayo ko sa inyo at sa aking sarili ang pagkatakot sa Allah (**Taqwa**), sapagkat ang Taqwa ang landas ng tagumpay, kabutihan, at katuwiran. Sinabi ng Allah na Dakila:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ}

"O kayong mga naniwala, katakutan ninyo ang Allah. At hayaang tingnan ng bawat kaluluwa kung ano ang ipinadala nito para sa bukas (Kabilang Buhay)—at katakutan ninyo ang Allah. Katotohanang ang Allah ay Maalam sa inyong mga ginagawa."

— [Surah Al-Hashr: 18]

Ang Katamtamang Landas ng Islam

Mga kapwa ko Muslim:

Katotohanang ang inyong dakilang relihiyon ay natatangi sa kanyang katamtaman at matuwid na pamamaraan (**Wasatiyyah**)—na nasa pagitan ng kasuklam-suklam na pag-aaksaya at ng nakamamatay na kakurutan. Nanawagan ito sa pagiging katamtaman sa lahat ng bagay, at naghihikayat ng balanse sa bawat usapin, nang walang labis at walang kulang.

- **Mula sa Banal na Qur'an:**

Sinabi ng Allah na Maluwalhati:

{وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا}

"At huwag mong hayaang ang iyong kamay ay maging nakatali sa iyong leeg (huwag maging maramot), at huwag din naman itong iunat nang lubusan (huwag maging mapag-aksaya), upang hindi ka maupong sinisisi at nawalan ng lahat."

— [Surah Al-Isra: 29]

• Mula sa Sunnah ng Propeta:

Mula kay Abdullah bin Amr (nawa'y kalugdan silang dalawa ng Allah) na nagsabi: Sinabi ng Sugo ng Allah (kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya):

"Kumain kayo, uminom kayo, magkawanggawa kayo, at magsuot kayo ng damit, hangga't hindi ito nahahалан ng pag-aaksaya o pagmamayabang."

— [Inulat ni Ibn Majah, at idineklarang Hasan ni Al-Albani]

• Ang Kahulugan ng Pag-aaksaya:

Sinabi ni Ibn al-Qayyim (nawa'y kaawaan siya ng Allah) patungkol sa hangganan ng pag-aaksaya:

"At ang pamantayan sa lahat ng ito ay ang katarungan—ito ay ang pagpili sa gitnang landas na nasa pagitan ng dalawang dulo ng labis (israf) at kulang (taqteer), at dito nakasalalay ang mga kapakinabangan sa mundo at sa Kabilang Buhay."

Ang Panganib ng Pag-aaksaya sa Lipunan

Ang pag-aaksaya ay isang matinding sakit na:

- **Nagbabanta** sa katatagan ng mga lipunan.
- **Sumasayang** sa mga ari-arian at kayamanan.
- **Nagdadala** ng mga kalamidad at parusa.

Ito ay isa sa mga sangay ng pagkaligaw, at ang mga gumagawa nito ay binigyan ng babala ng poot ng Dakila at Kataas-taasang Allah. Sinabi ng Allah na Dakila:

{وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ}

"At katotohanang ang mga mapag-aksaya ay sila ang mga maninirahan sa Apoy."

— [Surah Ghafir: 43]

Mga Anyo ng Pag-aaksaya sa Ating Pang-araw-araw na Pamumuhay

Mga lingkod ng Allah:

Katotohanang ang pag-aaksaya at pag-aaksaya ng mga biyaya sa ating pang-araw-araw na pamumuhay ay may iba't ibang anyo at pamamaraan—mga gawaing tinatanggihan ng mga taong may matitinong pag-iisip at pang-unawa. Kabilang sa mga pinakaprominenteng anyo nito ay:

1. Pag-aaksaya sa Pagkain at Inumin

Ito ay lalong nagaganap sa mga piging, handaan, at mga espesyal na okasyon. Ang pagkain at inumin ay panustos sa katawan, ngunit kapag lumampas ito sa antas ng pangangailangan, ito ay nagiging sanhi ng mga karamdaman at sakit. Ang taong labis

kumain ay dinadapuan ng katamaran, labis na pagkabusog (katabaan), at iba't ibang karamdaman.

- **Mula sa Sunnah ng Propeta:**

Mula kay Al-Miqdam bin Ma'di Karib (nawa'y kalugdan siya ng Allah), kanyang sinabi: Narinig ko ang Sugo ng Allah (kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya) na nagsasabi: *"Walang sisidlan na pinuno ang anak ni Adan na mas masama pa kaysa sa kanyang tiyan. Sapat na para sa anak ni Adan ang ilang subo ng pagkain upang mapanatiling matuwid ang kanyang likod (gulugod). Ngunit kung hindi ito maiwasan, kung gayon ay hatiin sa tatlo: ang isang ikatlo (1/3) ay para sa pagkain, ang isang ikatlo (1/3) ay para sa inumin, at ang isang ikatlo (1/3) ay para sa kanyang paghinga."*

— [Inulat ni Al-Tirmidhi, at idineklarang Sahih ni Al-Albani]

2. Pagpaparangya sa mga Kasuotan at Damit

Mga kapatid sa Islam:

Kabilang din sa mga anyo ng pag-aaksaya ay ang pagpuno sa mga aparador ng pinakamagagarang damit na may napakataas na halaga; dahil lamang sa paghahangad ng katanyagan, pakitang-tao, panggagaya sa iba, at pagsuko sa pagnanais na bumili kahit walang tunay na pangangailangan.

Malinaw na nakikita ang pag-aaksayang ito sa:

- Mga handaan at pagtitipon ng mga tao.
- Mga pagtitipon ng mga kababaihan.
- Mga selebrasyon ng kasalan.

Napakalaking gastusin at mararangyang kasuotan na maaaring minsan lamang isuot! Ito ay pag-aaksayang walang hangganan, mga kondisyong walang basehan, at pagpapakitang-tao na hindi binigyan ng Allah ng anumang awtoridad o pahintulot.

Ang Pagwawaldas ng Salapi at Pagsuko sa mga Pagnanasa

Kabilang pa rin sa mga anyo ng pag-aaksaya ay ang labis na pagwawaldas ng salapi sa mga bagay na walang kapakinabangan—mula sa mga walang kuwentang bagay at luho, hanggang sa mga nakasisira at ipinagbabawal na gawain.

- **Ang Kahulugan ng Pag-aaksaya Ayon kay Imam Malik:**

Sinabi ni Imam Malik (nawa'y kaawaan siya ng Allah na Dakila) tungkol sa pag-aaksaya:

"Ito ay ang pagkuha ng yaman mula sa karapat-dapat nitong pagmulan, at ang paglalagay nito sa hindi nararapat na paggamitan."

Kapag ang isang Muslim ay nadaig ng matinding pagnanais na mamili nang walang kontrol, at nawalan siya ng kakayahang pigilan ang kanyang sarili, inilalagay niya ang kanyang sarili at ang kanyang pamilya sa kagipitan at kahirapan. Madalas na humahantong ito sa pagkakaroon ng mga utang na sumisira sa katahimikan ng kanyang buhay, kung kaya't siya ay nagiging bilanggo ng labis na pag-aalala kung paano ito babayaran at kung paano makakaahon sa gipit na sitwasyon.

Pag-aaksaya sa Tubig, Kuryente, at Teknolohiya

Mga minamahal kong kapatid na may pananampalataya:

Kabilang din sa mga anyo ng pag-aaksaya at pag-aaksaya ng mga yaman ay ang paglampas sa makatwirang limitasyon sa paggamit ng **tubig, kuryente, at mga makabagong kagamitan sa komunikasyon**. Ang pag-aaksaya sa paggamit ng mga ito ay kitang-kita at kapansin-pansin sa mga tahanan, mga pampublikong pasilidad, at mga institusyon.

Ilan sa mga halimbawa nito na nagpapakita ng kawalan ng kamalayan sa problemang ito ay:

- Ang labis na paggamit ng tubig sa paghuhugas ng mga sasakyan.
- Ang kawalan ng kontrol at balanse sa pagdidilig ng mga hardin at pananim.
- Ang pagpapabaya sa mga sirang tubo o linya ng tubig (na nagiging sanhi ng tagas).
- Ang pag-iwan sa mga ilaw na nakasindi kahit maliwanag pa ang araw.
- Ang maling paggamit ng mga de-kuryenteng kagamitan.

Ang mga gawaing ito ay maaaring magdala sa buong lipunan sa matinding hirap at pasanin na maaari naman sanang maiwasan kung naging maayos lamang ang pamamahala ng mga tao sa kanilang mga kilos at kung binalanse nila ang kanilang mga tunay na pangangailangan.

Ang Propeta ﷺ Bilang Huwaran sa Pagtitipid

Mga lingkod ng Allah:

Masdan ninyo ang gabay at halimbawa ng Propeta (kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya) tungkol dito. Ang lungsod ng Medina sa kanyang panahon ay sagana sa tubig, mga pananim, at mga hardin. Sa kabila nito, ang Propeta ﷺ ay:

- Naliligo gamit lamang ang isang **Sa'** (isang takal na katumbas ng humigit-kumulang 2.5 hanggang 3 litro ng tubig).
- Nag-o-Wudu (naghuhugas para sa dasal) gamit lamang ang isang **Mudd** (katumbas ng humigit-kumulang kalahating litro o isang tulyapis ng tubig).
- **Mula sa Sunnah ng Propeta:**

Mula kay Abdullah bin Amr (nawa'y kalugdan silang dalawa ng Allah), kanyang sinabi: Isang Bedouin ang lumapit sa Sugo ng Allah (kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya) upang magtanong tungkol sa Wudu. Ipinakita sa kanya ng Propeta ang paghuhugas ng tig-tatlong beses (sa bawat bahagi ng katawan), pagkatapos ay sinabi niya:

"Ito ang Wudu. At sinuman ang lumabis dito ay katotohanang nakagawa ng masama, lumagpas sa limitasyon, o nagkasala (nagmalupit)."

— [Inulat ni Ibn Majah, at idineklarang Hasan ni Al-Albani]

Kung ang paalalang ito ng Propeta ay patungkol sa tamang paggamit ng tubig sa **pagsamba** (na isang napakahalagang tungkulin), ano pa kaya ang masasabi natin sa mga bagay na labas sa pagsamba?!

Ang Pagtitipid bilang Tungkuling Panrelihiyon at Moral Mga kapatid sa Islam:

Katotohanang ang matalinong paggamit at pagtitipid sa tubig at kuryente ay isang **tungkuling panrelihiyon at moral**.

1. Ang Biyaya ng Tubig

Ang tubig ay isang banal na kaloob mula sa Allah; dito tayo umiinom, sa pamamagitan nito ay naglilinis tayo ng ating mga sarili, at ito rin ang ating ipinandidilig sa mga pananim at ipinapainom sa mga hayop. Ang Propeta (kapayapaan at pagpapala ay mapasa kanya) ay nagbawal sa pag-aaksaya rito, maging ang isang tao ay nandoon sa tabi ng isang umaagos na ilog.

• Mga Hakbang sa Pag-iingat:

- Isara ang mga gripo kapag hindi na kailangan.
- Ayusin kaagad ang mga sirang tubo o may tagas na linya ng tubig.
- Huwag mag-aksaya sa pagsasagawa ng Wudu (paghuhugas para sa dasal) o Ghusl (paliligo).

2. Ang Biyaya ng Kuryente

Gayundin naman ang kuryente; ito ay isang biyaya na nagbigay-liwanag sa ating pamumuhay. Kaya naman, maging masigasig kayo sa:

- Pagpatay ng mga ilaw at mga kagamitang de-kuryente kapag umaalis sa silid o kapag hindi ginagamit.
- Paggamit ng mga bumbilya o ilaw na nakatitipid sa enerhiya (energy-saving bulbs).
- Pag-iwas sa labis na pagpapalamig ng silid (air conditioning).

Sa paggawa nito, napangangalagaan natin ang ating salapi, nagiging magaan ang gastusin ng pamilya, nababawasan ang pasanin ng pamahalaan, at napapanatili natin ang mga biyaya upang magpatuloy ito para sa atin. Sinabi ng Allah na Dakila at Makapangyarihan:

{وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا}

"At sila, kapag gumugugol, ay hindi nag-aaksaya at hindi rin nagiging maramot, kundi pinipili nila ang katamtamang pamamaraan sa pagitan nito."

— [Surah Al-Furqan: 67]

Nawa'y pagpalain ng Allah ang Banal na Qur'an para sa akin at sa inyo, at nawa'y makinabang tayo sa mga talata at matatalinong paalala na nakapaloob dito. Ito ang aking sinasabi, at humihingi ako ng kapatawaran sa Allah para sa akin at para sa inyo sa bawat pagkakasala, at ako ay nagbabalik-loob sa Kanya. Kaya't humingi kayo ng kapatawaran sa Kanya at magbalik-loob; katotohanang Siya ang Mapagpatawad, ang Maawain.

Ang Ikalawang Bahagi Ng Sermon

Animula at Pagpupuri

Ang lahat ng papuri ay sa Allah. At ako ay sumasaksi na walang ibang diyos na karapat-dapat sambahin maliban sa Allah, at ako ay sumasaksi na ang ating Propeta Muhammad ay Kanyang lingkod, Sugo, at Pinili. Nawa'y ang kapayapaan at pagpapala ng Allah ay mapasa kanya, sa kanyang pamilya, sa kanyang mga kasamahan, at sa sinumang sumunod sa kanya.

At ngayon:

Katakutan ninyo ang Allah, O mga kapatid sa pananampalataya! Maging kabilang kayo sa mga taong gumagawa ng kabutihan at pagmamalasakit, at iwasan ninyo ang landas ng pag-aaksaya at paglabag sa limitasyon, sapagkat ang kahihinatnan nito ay kabiguan at pagkatalo. Sinabi ng Allah na Maluwalhati:

{يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ}

"O Aking mga lingkod, katakutan ninyo Ako!"

— [Surah Az-Zumar: 16]

Ang Aral ng Kasaysayan: Ang Pagbagsak dahil sa Pag-aaksaya Mga lingkod ng Allah:

Napakadaming kwento sa kasaysayan tungkol sa mga maunlad na lipunan na itinayo ng mga tapat at masisipag na tao. Itinatag nila ito nang may matitibay na pasilidad, at pinaliligiran ng mga bukirin, pabrika, ari-arian, at kalakalan na nagtaguyod sa kanila. Ngunit kalaunan, ang mga lipunang ito ay napunta sa mga sumunod na henerasyon na nadaig ng pag-aaksaya, karangyaan, at labis na kaginhawahan. Hinayaan nilang mamuno ang kanilang mga pansariling pagnanasa, hanggang sa masira nila ang mga pamanang iniwan at ipinatayo ng kanilang mga ninuno.

Dahil dito:

- **Gumuho** ang mga lipunang iyon.
- **Naranasan** ng kanilang mga anak ang lupit ng kahirapan at pagkawatak-watak.

Ang Kuwento ni Al-Mu'tamid bin Abbad: Isang Aral mula sa Kasaysayan

Si **Al-Mu'tamid bin Abbad**, ang pinuno ng Seville (sa Andalucia), ay nabuhay sa labis na karangyaan. Labis niyang pinagbigyan ang kanyang sarili sa mga layaw at sarap ng buhay hanggang sa nahulog siya sa pagiging mapagmataas at mapag-aksaya.

Isang araw, nakita ng kanyang asawa ang mga mahihirap na kababaihan sa labas ng kanyang palasyo na nagbebenta ng tubig habang naglalakad at naglalaro sa putik. Dahil dito, ninais ng kanyang asawa at mga anak na babae na makaranas din na maglakad at maglaro sa putik tulad ng mga ito.

Tinugon ni Al-Mu'tamid ang hiling ng kanyang asawa, ngunit sa isang kakaiba at labis na paraan:

- Ipinag-utos niyang kumuha ng **ambergris (pabango)**, **musk**, at **camphor**, at ipinahalo ang mga ito sa **air rose (rosewater)**.
- Nilagyan din ito ng **safron** upang maging kulay-putik ang hitsura nito.
- Ikinatag ito sa malawak na bakuran ng kanyang palasyo upang doon maglakad at maglaro ang kanyang asawa at mga anak.

Ito ay isa sa mga anyo ng labis na pagpaparangya at pag-aaksaya na itinala ng kasaysayan upang magsilbing aral para sa sinumang biniyayaan ng kaginhawahan at kasaganaan sa buhay.

Ang Tragikong Katapusan at Pagbagsak

Kalaunan, gumuho ang kaharian ni Al-Mu'tamid. Siya ay napatalsik sa Seville, kinumpiska ang lahat ng kanyang kayamanan, at siya ay dinalang bihag sa **Aghmat** (sa lupain ng Morocco).

Isang araw ng Eid (Araw ng Pagdiriwang), dinalaw siya ng kanyang mga anak na babae na suot ang mga luma, gulanit, at sirang-sirang mga damit. Dahil dito, labis na nagdalamhati ang kanyang puso sa sinapit niya at ng kanyang pamilya, kaya't nabigkas niya ang mga tula na kumakausap sa kanyang sarili:

*Noong nakaraang mga panahon, ikaw ay masaya kapag dumarating ang mga Eid,
Ngunit ngayon, ang Eid sa Aghmat ay nagdulot sa iyo ng pighati habang ikaw ay nakakulong.*

Nakikita mo ang iyong mga anak na babae na nakasuot ng gulanit na damit at nagugutom,

Naghahabi para sa ibang tao, nang walang kahit katiting na pag-aari.

Naglalakad sila ngayon sa totoong putik nang nakayapak ang mga paa,

Na tila ba kailanman ay hindi sila nakatapak sa (putik ng) musk at camphor.

Sinuman ang matulog pagkatapos mo na masaya sa kanyang kaharian,

Ay katotohanang natutulog lamang na nilililang ng mga panaginip.

Mga Panalangin (Dua)

O Allah, iligtas Ninyo kami sa pag-aaksaya at pagwawaldas. Pangalagaan Ninyo ang aming mga pandama at ang aming mga kayamanan mula sa pagkukulang, kapabayaang, at pagkasira.

O Allah, panatilihin Ninyo sa amin ang Inyong mga biyaya. Iyong mga biyaya, epidemya, paghihirap, at matinding kasalanan. Palawigin Ninyo ang Inyong mga biyaya sa amin, ilayo Ninyo kami sa Inyong poot at parusa, at linisin Ninyo ang aming mga kaluluwa, sapagkat Kayo ang pinakamainam na naglilinis nito.

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ }

"Aming Panginoon, bigyan Ninyo kami ng kabutihan sa mundong ito at kabutihan sa Kabilang Buhay, at iligtas Ninyo kami sa parusa ng Apoy."

O Allah, gabayan Ninyo ang aming Amir at ang kanyang Crown Prince patungo sa mga bagay na Inyong minamahal at kinalulugdan. Akayin Ninyo sila patungo sa kabutihan at pagkatakot sa Inyo (Taqwa).

O Allah, patawarin Ninyo ang mga Muslim na kalalakihan at kababaihan; ang mga buhay sa kanila at ang mga yumao na. Aming Panginoon, iadya Ninyo kami sa mga pagsubok at kalamidad, O Panginoon ng mga sansinukob. Gawin Ninyo ang bansang ito na ligtas, mapayapa, mapagbigay, at masagana, gayundin ang lahat ng bansa ng mga Muslim.

Komite para sa Paghahanda ng Huwarang Khutbah sa Dasal sa Biyernes